

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobkyně a) **R. P.**, a nezletilých žalobců b) **D. P.**, c) **A. Š.**, a d) **E. P.**, právně zastoupených Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, 120 00 Praha 2 - Nové Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2014, č.j. OAM-122/ZA-ZA14-K07-2014,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ze dne 30. 9. 2014, č.j. OAM-122/ZA-ZA14-K07-2014 se ruší a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náklady řízení ve výši 20.440,- Kč k rukám právního zástupce žalobce do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany, a to podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „azylový zákon“), s tím, že žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) citovaného zákona, jelikož žalobci, přestože podali žádost opakovaně, neuvedli nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jejich vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Žalobci konstatují, že jsou ukrajinská rodina, přičemž matka a nejstarší dcera žijí na území České republiky od roku 2006. V ČR již jednou žádali o mezinárodní ochranu. Dne 25. 3. 2014 žalobci poté, co se situace na Ukrajině vyhrotila, požádali opětovně o mezinárodní ochranu, a to z důvodu, že se obávali návratu na Ukrajinu za současné situace.

Žalobci se domnívají, že v souladu s ustanovením § 10a písm. e) azylového zákona uvedli nové skutečnosti a nová zjištění a to: 1) radikální zhoršení mezinárodní i vnitrostátní bezpečnostní situace Ukrajiny v počátečních měsících roku 2014, přičemž situace není stále stabilizována; 2) zhoršení zdravotních problémů nejmladší dcery, nezletilé žalobkyně E. P., což mělo být doloženo lékařskou zprávou; 3) prohloubení integrace D. P. do české společnosti.

Žalobci konstatují postup žalovaného ve správním řízení o v pořadí druhé podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy byla žádost zastavena jako nepřipustná dle ustanovení § 10a písm. e) azylového zákona pro neuvedení nových skutečností a nepředložení nových zjištění. V napadeném rozhodnutí má žalovaný s prvními dvěma nově uvedeným skutečnostmi polemizovat a k třetí skutečnosti ohledně hlubší integrace nezletilé žalobkyně do české společnosti se žalovaný nevyjádřil.

Žalobci jsou toho názoru, že nebyly dány podmínky pro žalovaným zvolený postup a o jejich žádosti mělo být rozhodnuto meritorně. Nové skutečnosti měly být uvedeny, pouze žalovaný je odmítl uznat.

Žalobci dále uvedli, že pokud jde o radikální zhoršení mezinárodní a vnitrostátní bezpečnostní situace na Ukrajině, týká se všech osob, které na Ukrajině žijí nebo které by tam musely přijet. To, že žalovaný tuto skutečnost nepovažoval ze související s daným případem, považují žalobci za absurdní. Žalobci opět zdůrazňují, že žalovaný měl věc posoudit meritorně a v souvislosti s tím odkazují na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. 1 Azs 59/2014 -23, které citují: „*Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dává stěžovateli za pravdu v tom, že aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině může být relevantní důvodem pro možné udělení doplňkové ochrany ve smyslu uvedené judikatury zdejšího soudu. ...Stěžovatel totiž může podat opakovanou žádost, kterou bude splňovat podmínku přípustnosti podle § 10a písm. e) azylového zákona, pokud v ní stěžovatel uvede nové skutečnosti spočívající v aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu...*“

Z uvedeného dle názoru žalobců vyplývá, že současná situace na Ukrajině vyžaduje meritorní projednání věci, k čemuž žalobci dále konstatují a rekapitulují dění na Ukrajině od začátku roku 2014, taktéž zmiňují situaci českých krajanů žijících na Ukrajině a program jejich přesídlení. Dále žalobci citují vyjádření PhDr. Tomáše Haišmana, kde připouští, že ti cizinci, kteří nebudou splňovat podmínky prodloužení pobytu, budou moci zůstat na území ČR do vyřešení situace na Ukrajině.

Dále žalobci uvádí, že na Ukrajině probíhá válka a má se jednat o největší vojenský konflikt ve východní Evropě od konce druhé světové války, tím považuje vyjádření žalovaného v rozhodnutí o situace na Ukrajině za neudržitelné bagatelizování vážnosti situace. Žalobci dále upozorňují, že hrozba, že konflikt eskaluje a že ruská armáda do něj zasáhne přímo, je stále značná. Navrhují přerušení řízení až do uklidnění situace. Opět uvádějí, že nemeritorní posouzení věci nemůže obstát v daném případě.

Zprávy žalovaným použité považují žalobci za nepoužitelné, neboť měly mapovat situaci před zhroucením státní správy a převratem z února 2014. Za dostatečné však nepovažují ani další žalovaným vytěžené zprávy o situaci v zemi původu. Považují dokazování za nedostatečné, stav věci dle jejich názoru nebyl zjištěn v míře správním řádem stanovené v ustanovení § 3.

Žalobci uvádí, že žalovaný se vůbec nezabýval prohloubení integrace nezletilé D. P. K otázce, zda integrace dítěte může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany pro rodiče dítěte, odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013,

sp. zn. 5 Azs 7/2012: „... je však nutno zvážit okolnosti konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“

Dále žalobci polemizují s postupem žalovaného při posuzování skutečnosti ohledně zdravotního stavu nezletilé žalobkyně E. P. Dle jejich názoru měl žalovaný posoudit dostupnost zdravotní péče pro nezletilou a dostupnost léků. Postup v tomto směru shledávají žalobci minimálně nepřezkoumatelným, ne-li přímo věcně nesprávným.

S ohledem na uvedené žalobci navrhují, aby Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí zrušil v celém rozsahu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný nesouhlasí s obsahem žalobních námitek a považuje žalobu za neopodstatněnou. Uvádí, že se jedná o v pořadí již třetí žádost dvou ze čtyř žalobců o mezinárodní ochranu a o v pořadí druhou žádost zbývajících dvou žalobců.

Žalovaný opakuje, že původní žádost o mezinárodní ochranu, společná všem žalobcům, byla posouzena meritorně a mezinárodní ochrana nebyla udělena, rozhodnutí č.j. OAM-210/ZA-ZA04-K01-2012 ze dne 8. 10. 2012. V tomto rozhodnutí se již měl žalovaný správní orgán vypořádat s tím, zdali jsou v případě žalobců přítomny důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Tyto shledány nebyly a to ani formě humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

Žalovaný uvádí, že se zabýval skutečnostmi uvedenými žalobci, nicméně je neshledal skutečnostmi novými. Zdravotními problémy nezletilé žalobkyně se žalovaný zabýval již v řízení předcházejícím. Uvedl, že nezletilá se v době vydání rozhodnutí nenachází v natolik závažném zdravotním stavu, který by ji přímo ohrožoval na životě. Zohledněna byla již tehdejší sdělní matky, že nezletilá je již v pořádku a neužívá léky. V této souvislosti konstatoval též i možnost vyhledání zdravotní péče pro nezletilou na území Ukrajiny. V žalobou napadeném rozhodnutí zohlednil předložené lékařské zprávy a na základě nich konstatoval, že opětovně nedospěl k závěru o aktuálním život ohrožujícím stavu nezletilé žalobkyně ani o nutnosti její specializované léčby. Předložené lékařské zprávy žalovaný neshledal doložením nových skutečností, na jejichž základě by mohl rozhodnout meritorně.

K aktuální situaci v zemi původu žalobců žalovaný uvádí, že vzhledem k okolnostem daného případu a skutečnostem, které vyplynuly z řízení o mezinárodní ochranu druhá žalobkyně, lze předpokládat, že v případě návratu na Ukrajinu žalobci budou směřovat do západní části Ukrajiny, nikoli do oblasti bezprostředně zasažené ozbrojenými střety. Žalovaný se taktéž domnívá, že vzhledem ke společné státní příslušnosti všech žalobců mohou i v případě návratu do vlasti pokračovat ve společném soužití. Jakkoli žalovaný nepopírá, že důsledky posledních událostí ovlivňují nepříznivě i dění v dalších částech Ukrajiny, nelze pominout, že jim je nuceno čelit obyvatelstvo většiny bojem nezasažených území, včetně osob z oblastí zasažených, hledající zde bezpečí. Volyňská oblast s oblastmi zasaženými přímo nesusoudí a není tedy střety vojsk a povstalců ze strany separatistů přímo zasažena.

Žalovaný dále uvádí, že již ve svém prvním rozhodnutí o mezinárodní ochranu všech žalobců se zabýval otázkou vzdělávání nezletilých dcer prostřednictvím českého školského systému a nezařadil ho mezi azylově relevantní důvody. Odkázal na konkrétní informace o dostupnosti školní docházky na Ukrajině.

Žalovaný dále rovněž poukazuje na břemeno tvrzení, které ve stávající situaci nese žalobkyně. Ta sama by měla dle jeho názoru uvést dosud neposuzované důvody, kvůli nimž se opětovně domáhá udělení mezinárodní ochrany pro sebe a své nezletilé děti. Z informací jí poskytnutých žalovaný nevyvodil nové azylově relevantní skutečnosti.

Vydané rozhodnutí dle názoru žalovaného odpovídá okolnostem daného případu na základě dostatečně zjištěného stavu věci, který je pro zákonný postup nezbytný. Žalovaný odkazuje na úpravu pobytového oprávnění dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

Závěrem žalovaný uvádí, že podle jeho názoru nebylo žalobou zpochybněno jím vydané rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Městský soud v Praze (dále jen „soud“) znovu přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobci uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba **je důvodná**.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně jménem svým a svých nezletilých dětí podala dne 25. 3. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se v pořadí o druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany společnou žalobcům.

První žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně podala jménem svým a jménem svých nezletilých dětí dne 17. 7. 2012. V rámci první žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany bylo uvedeno, že důvodem podání žádosti jsou problémy s bývalým partnerem žalobkyně, snaha legalizovat pobyt na území ČR, kde nezletilé žalobkyně docházejí do školních a předškolních zařízení. O této žádosti bylo vydáno meritorní rozhodnutí dne 8. 10. 2012, č.j. OAM-210/ZA-ZA04-2012.

V rámci v pořadí druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobců byl proveden pohovor s žalobkyní, kde žalobkyně uvedla jako důvody žádosti zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu a zhoršení zdravotního stavu nejmladší žalobkyně. Žalobkyně samostatně k žádosti doložila písemný dokument, kde shrnula důvody, které považuje za nově vyvstalé skutečnosti. Správní orgán za účelem zjištění stavu věci obstaral informace o zemi původu žalobců, které jsou součástí spisového materiálu. O žádosti bylo rozhodnuto dne 30. 9. 2014, OAM-122/ZA-ZA14-K07-2014, přičemž žalovaný správní orgán shledal žádost nepřipustnou dle ustanovení § 10a písm. e) azylového zákona a řízení o žádosti zastavil.

Podle § 10a písm. e) azylového zákona *„žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podá-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.“* Druhou podmínkou pro přijatelnost opakované žádosti je, že se musí jednat o takové skutečnosti či zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. V této souvislosti soud připomíná, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní.

Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo v důsledku plynutí času. Jako takové lze připomenout např. změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.

K ustanovení § 10a písm. e) azylového zákona se vyjádřil též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Azs 6/2011 - 96 ze dne 6. 3. 2012, který k této otázce stanovil: *„Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl*

uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

Soud se neztotožňuje s postupem žalovaného, který řízení žalobců o v pořadí druhé žádosti zastavil pro nepřipustnost opakované žádosti. Žalobkyně jménem svým a jménem svých nezletilých dětí na samostatném dokumentu uvedla, které skutečnosti považuje za skutečnosti nově vyvstalé opravňující žalobce k podání v pořadí již druhé žádosti o mezinárodní ochranu, za tyto skutečnosti byly uvedeny a) změna situace v zemi původu, b) zdravotní stav nejmladší žalobkyně a c) prohloubení integrace nejstarší z dcer žalobkyně.

Soud se neztotožňuje s domněnkou žalobců, že hlubší socializace a integrace v české společnosti nejstarší nezletilé žalobkyně je podstatnou změnou okolností a novou skutečností azylově relevantní, jedná se o přirozenou a předpokládanou změnu způsobenou plynutím času, která neodpovídá smyslu a výjimečnosti azylového zákona. Nicméně jedná se o okolnost, která žalobci ve správním řízení uvedena byla, třebaže žalovaným ji nebyla zjevně dána azylová relevantnost, bylo jeho povinností se v rozhodnutí s tímto tvrzením vypořádat. Toto opominutí považuje soud za vadu, která však sama o sobě ještě nezpůsobuje nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí jako takového.

Důležitou okolností pro opětovné meritorní posouzení věci, jak již bylo i výše odkázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu, je informace, zdali nedošlo v zemi původu žalobců k takové zásadní změně, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti. Žalobci v řízení tuto změnu tvrdili. Soud uvádí, že každé lidské společenství ze své samotné povahy dynamickým uskupením, ne každá změna, která se v něm odehrává, má azylově relevantní charakter. Relevance takové změny se musí posuzovat nejen v rovině obecné, ve smyslu potenciálního důvodu schopného dopadnout na široké spektrum žadatelů o azyl, ale zejména a především v rovině konkrétní, v úzké vazbě na životní situaci jednotlivého žadatele. Tedy žalovaný správně postupoval, pakliže se zabýval změnami politickými a bezpečnostními v zemi původu, vyžádal si aktuální informace o zemi původu a hodnotil, jak mohou dopadnout změny na žalobce a to i vzhledem k místu jejich původního bydliště v zemi původu. Nicméně zcela opominul žalobce individualizovat a vypořádat se s konkrétní situací nezletilé žalobkyně E. P., která sice není svou nemocí přímo ohrožena na životě, jak žalovaný uvedl, ale je pro ni podstatná otázka dostupnosti a možností lékařské péče, na kterou může mít aktuální situace v zemi původu vliv.

Soud nepředjímá, zdali jsou důvody žalobců nové žádosti důvody dostatečně azylově relevantními. Podstatným v daném případě je, zdali žalovaný se dostatečně vypořádal s tvrzeními žalobců jako žadatelů opakované žádosti o mezinárodní ochranu a řádně zdůvodnil svůj postup. Této povinnosti však dle názoru soudu žalovaný nedostál, zcela opominul zhodnotit aktuální situaci v zemi původu v rovině konkrétní a to vůči nezletilé žalobkyni E. P. a pohyboval se ve své argumentaci pouze v rovině obecné. Tento postup považuje soud za nedostačující s vlivem na správnost rozhodnutí.

Soud došel k závěru, že žalovaný nesprávně posoudil žádost žalobců o mezinárodní ochranu ze dne 25. 3. 2014 jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) azylového zákona, neboť nedostatečně zjistil skutečný stav věci, a řízení o žádosti tak žalovaný neoprávněně zastavil podle ust. § 25 písm. i) azylového zákona, aniž by se zabýval všemi vyvstálými skutečnostmi a bylo dostáno jeho povinností zjistit přesně a úplně stav věci nade vší pochybnost a za tímto účelem opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

Vzhledem k výše uvedenému, soud napadené rozhodnutí ruší pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle názoru soudu jsou závěry žalovaného v rozporu se smyslem a účelem příslušných ustanovení o mezinárodní ochraně a skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění. Soud proto dle § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2013 – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu] právní služby v částce 3.100,- Kč za jeden úkon, celkem 6.200,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Odměna náleží za zastupování čtyř osob. Byla proto snížena za každou zastupovanou osobu o 20%. Odměna poté činí 19.840,- Kč. Přiznána byla také náhrada hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 600,-Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Právní zástupce neprokázal soudu, že je plátcem DPH, a proto se částka nezvyšuje o hodnotu příslušné daňové sazby. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci celkem 20.440,- Kč, a to k rukám právního zástupce žalobce, kterým je advokát Mgr. Pavel Čížinský.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 s.ř.s. kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem dle ust. § 105 odst. 2 s.ř.s.

Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení je nepřípustná.

V Praze dne 30. září 2016

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně